

PRAKSISOVERSIGT · KONKURRENCERÅDET OG KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Praksisoversigt over kontrolundersøgelser (dawn raids) og proceduremæssige rettigheder i konkurrencesager

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens efterforskningsbeføjelser efter konkurrencelovens § 18 og Konkurrenceankenævnets praksis om aktindsigt og fortrolighed

Version 1 Opdateret 16. jul. 2026 20 afgørelser · 1998-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Kontrolundersøgelsen – »dawn raid« – er Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens mest indgribende efterforskningsbeføjelse og forudsætter altid forudgående retskendelse, jf. [konkurrenceloven § 18, stk. 3](#). Konkurrencerådet og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen administrerer beføjelsen uafhængigt af politisk indblanding, men er til gengæld bundet af et snævert formålsskrav, af skarpe frister for indsamlede elektroniske data og af en særlig undtagelse fra offentlighedsloven i [§ 13](#), der kun efterlader virksomheder en begrænset ret til egenaccess. Oversigten kortlægger de proceduremæssige rammer og de mønstre, der går igen i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens egne afgørelser, i Konkurrenceankenævnets kendelser om aktindsigt og i den domstolsprøvelse, der fra Sø- og Handelsretten er nået helt til Højesteret.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan aldrig gennemføre en kontrolundersøgelse uden forudgående retskendelse og behørig legitimation, jf. konkurrencelovens § 18, stk. 3 – kravet er ufravigeligt og gælder også ved kontrolundersøgelser i private hjem.
- 02** Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens kontrolundersøgelser er ikke subsidiære i forhold til tvangsbødeinstituttet; styrelsen vælger frit midlet, når sagens karakter gør det påkrævet – et bevidst brud med retstilstanden før 1997-loven.
- 03** Konkurrenceloven fraviger udtrykkeligt retssikkerhedslovens § 9, så en kontrolundersøgelse kan gennemføres, selv om virksomheden med rimelig grund mistænkes for en strafbar overtrædelse; retskendelsen er den kompenserende retssikkerhedsgaranti.
- 04** Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kræver, at virksomheden underkaster sig kontrolundersøgelsen; manglende medvirken udløser tvangsbøder på op til 5 pct. af den gennemsnitlige daglige omsætning på verdensplan pr. dag efter § 22, stk. 3.

- 05 Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen afviser aktindsigt i materiale fra kontrolundersøgelser hos ANDRE virksomheder – partsbegrebet i konkurrencesager fortolkes snævert, og egenaces gælder efter 2017-reformen kun i sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse.
- 06 Konkurrenceankenævnet accepterer afslag på partsaktindsigt i kildeidentitet og tipoplysninger bag en kontrolundersøgelse af hensyn til et velfungerende tipssystem og efterforskningen.
- 07 Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen skal senest 40 hverdage efter kontrolundersøgelsens afslutning udlevere kopi af de oplysninger, styrelsen har taget fra de indsamlede data – fristen blev forlænget fra 25 til 40 hverdage ved 2012-reformen og kan kun forlænges i særlige tilfælde.
- 08 Indsamlede elektroniske data skal sikres mod læsning inden kontrolundersøgelsen afsluttes, og skal slettes, hvis styrelsen vurderer, at materialet ikke indeholder beviser – ellers først når sagen er endeligt afgjort.
- 09 Den kontrollerede kan kræve at overvære, at data gøres tilgængelige for læsning, og at styrelsen gennemgår materialet; efter 2012-reformen kan overværelsen også ske virtuelt.
- 10 Kontrolundersøgelsens rækkevidde begrænses af det hovedformål og det faktiske og retlige grundlag, som skal angives i beslutningen efter retssikkerhedslovens § 5 – heri ligger kernen i »out of scope«-problemet.
- 11 Mundtlige forklaringer om kontrolundersøgelsens genstand kan afkræves efter § 18, stk. 1, 3. pkt., men aldrig ved kontrolundersøgelser i private hjem, jf. § 18 a, stk. 2.
- 12 Retssikkerhedslovens § 10 om selvinkriminering er sat ud af kraft for oplysningskrav, interviews og mundtlige forklaringer, men EU-rettens forbud mod selvinkriminering gælder fuldt ud, jf. § 17 b.
- 13 Afgørelser om selvinkriminering og om fortroligheden af korrespondance med virksomhedens eksterne advokat (legal privilege) kan selvstændigt påklages til Konkurrenceankenævnet efter § 19, stk. 1, 2. pkt.
- 14 Klagefristen til Konkurrenceankenævnet er 8 uger, og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens formelle afgørelser kan ikke indbringes for domstolene, før ankenævnets afgørelse foreligger, jf. § 20, stk. 1-2.
- 15 Domstolene prøver Konkurrencerådets afgørelser fuldt ud på faktum og retsanvendelse, men tilsidesætter kun det konkurrencemæssige skøn på et sikkert grundlag.

§ 1 Kontrolundersøgelsen som beføjelse: § 18's opbygning og den institutionelle uafhængighed

Konkurrenceloven § 18 giver Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen adgang til at foretage **uanmeldte** kontrolundersøgelser i en virksomheds eller virksomhedssammenslutnings lokaler, grunde og transportmidler. Efter den gældende affattelse af § 18, stk. 1 omfatter beføjelsen fire elementer:

Repræsentanter for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og andre ledsagende personer, som styrelsen har bemyndiget eller udpeget hertil, kan til brug for deres virksomhed foretage uanmeldte kontrolundersøgelser, der indebærer, at

styrelsen får adgang til en virksomheds eller en virksomhedssammenslutnings lokaler, grunde og transportmidler med henblik på der at gøre sig bekendt med og tage kopi af enhver oplysning, som den kontrollerede enhed har adgang til, herunder regnskaber, regnskabsmaterialer, bøger og andre forretningspapirer, uanset hvilket medie de er lagret på.

Hertil kommer pligten til at underkaste sig undersøgelsen, adgangen til at afkræve **mundtlige forklaringer** om kontrolundersøgelsens genstand og formål, og adgangen til at forlange, at personer viser indholdet af deres **lommer, tasker og lign.** Rækkevidden udvides yderligere af [§ 18, stk. 2](#), der subsidiært giver adgang til en ekstern databehandlers lokaler, når oplysningerne ikke kan hentes direkte hos den kontrollerede.

Beføjelsen udøves af en myndighed, der institutionelt er sat fri af ministeriel styring. [§ 5 i bekendtgørelse om forretningsordenen for Konkurrencerådet](#) fastslår, at styrelsen ved den daglige administration af EUF-traktatens artikel 101 og 102 og konkurrenceloven skal handle

uafhængigt af politisk eller anden udefrakommende indblanding og uden at søge eller modtage instrukser fra regeringen eller nogen offentlig eller privat enhed.

Det er efter samme bestemmelses stk. 2, nr. 11, udtrykkeligt en styrelsesopgave »at foretage kontrolundersøgelser efter konkurrenceloven«, og efter stk. 4 er det **styrelsens direktør** – ikke Konkurrencerådet – der beslutter, om der skal pålægges tvangsbøder efter [§ 22](#). Konkurrencerådet træffer derimod afgørelse i sager af principiel eller særlig stor betydning og godkender bl.a. bødepåstandsintervaller efter [§ 24 a](#) og tilkendegivelser om bødeforelæg, jf. [forretningsordenens § 3](#). Beslutningen om at gennemføre en kontrolundersøgelse træffes således på styrelsesniveau – i **KL-3-2022** var det udtrykkeligt »styrelsens direktør«, der besluttede at gennemføre kontrolundersøgelser i branchen for baby- og børneprodukter.

Den praktiske ramme beskrives kortfattet i [Vejledning om konkurrenceloven, kapitel 4.4](#):

Ved en kontrolundersøgelse har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen ret til at få adgang til alle lokaler og til at gennemse regnskaber, forretningspapirer, computere m.v.

Den nyere [Vejledning om processer i konkurrencesager](#) supplerer med, at virksomheden ved styrelsens ankomst modtager »en udførlig vejledning, der beskriver, hvordan kontrolundersøgelsen forløber, og hvilke rettigheder og pligter din virksomhed har«.

LOV

[Konkurrenceloven § 18, stk. 1, 2](#)

[Konkurrenceloven § 22](#)

[Konkurrenceloven § 24a](#)

PRAKSIS

Konkurrenceankenævnet · Konkurrenceankenævnets kendelse i sag KL-3-2022: Afslag på aktindsigt i 14 brancheklager om bindende videresalgspriser stadfæstet (ØnskeBørn A/S) 22.12.2022

§ 2 Fra betænkning nr. 1297/1995 til 2021-reformen: § 18's ni-leddede ændringskæde

Kontrolundersøgelsen i sin nuværende form udspringer af [Betænkning nr. 1297/1995 om konkurrencelovgivningen](#), som forberedte det principskifte fra kontrolprincip til forbudsprincip, der blev gennemført med 1997-loven. Udvalget foreslog her et bevidst brud med den hidtidige retstilstand. Af [betænkningens s. 456](#) fremgår:

Efter den gældende konkurrencelovs § 21 forudsættes det, at Konkurrencerådet alene benytter adgangen til at foretage kontrolundersøgelser i de tilfælde, hvor pålæg af tvangsbøder ikke skønnes at være et tilstrækkelig eller hensigtsmæssigt middel til at fremskaffe de ønskede oplysninger.

Konkurrencerådets adgang til at foretage kontrolundersøgelser skal efter lovudkastet ikke være subsidier i forhold til tvangsbødeinstituttet.

Formuleringen blev overtaget næsten ordret i de oprindelige forarbejder til 1997-loven, hvor det tilføjes, at styrelsen kan foretage kontrolundersøgelser »i de tilfælde, hvor styrelsen skønner, at sagens karakter gør det påkrævet at indhente de fornødne oplysninger på denne måde«. **Kontrolundersøgelsen er dermed siden 1997 et selvstændigt førstevalg, ikke et sidste middel** – en pointe, der stadig er afgørende for prøvelsen af, om styrelsen har valgt et proportionalt indgreb. Den bredere politiske baggrund er beskrevet i [Betænkning nr. 1075/1986 »Fra monopollov til konkurrencelov«](#), mens den forvaltningsretlige ramme for kontrolindgreb uden for strafferetsplejen blev lagt i [Betænkning nr. 1039/1985 om tvangsindgreb uden for strafferetsplejen](#) – forløberen for retssikkerhedsloven, jf. s. 58.

§ 18 er siden ændret ni gange. De fire vigtigste led er:

År	Ændring	Indhold
2010 (ikrafttr. 1. okt. 2010)	Konsekvensændring	»EF-traktatens artikel 81 og 82« → »EUF-traktatens artikel 101 og 102« i stk. 9 (Lissabontraktaten)
2012 (ikrafttr. 1. marts 2013)	Nyaffattelse af stk. 4	Teknologineutral indsamling af elektroniske data; frist forlænget fra 25 til 40 hverdage
2017 (ikrafttr. 1. jan. 2018)	Ordændring + nyt stk. 10	Bistandshjemlen udvides til EØS-aftalens art. 53-54 og til et nyt nordisk samarbejde
2021 (ikrafttr. 4. marts 2021)	Nyaffattelse af stk. 1 m.v.	Adgang til enhver oplysning uanset medie; mundtlige forklaringer; lommer og tasker; global rækkevidde af stk. 9

2012-nyaffattelsen af [§ 18, stk. 4](#) blev gennemført ved **ændringsloven af 28. december 2012 (»Indførelse af fængselsstraf i kartelsager, forhøjelse af bødeniveauet, straflempelse, ændrede sagsprocesser m.v.«)**. Forarbejderne begrundes teknologineutraliteten med, at »[d]en teknologiske udvikling har overhalet bestemmelsen på en række punkter«, herunder at det ville blive muligt at overføre data fra en virksomheds server eller »sky« direkte til styrelsens server »uden mellemkomst af noget fysisk elektronisk medie«. Fristforlængelsen begrundes med voksende datamængder og med, at en længere frist paradoksalt gavner virksomhederne:

En forlængelse af fristen på 25 hverdage vil endvidere kunne bevirke, at sagsbehandlingen efter en kontrolundersøgelse samlet set vil kunne blive mere fokuseret, idet styrelsen vil kunne foretage mere omfattende og dybdegående søgninger i de elektroniske kopier og dermed i højere grad undgå at ekstrahere materiale, der senere viser sig ikke at være relevant.

2017-udvidelsen skete ved **ændringsloven af 20. december 2017 (»Undtagelse fra forbuddet mod konkurrencebegrænsende aftaler, fusioner, egenaces, databaseskyttelsesretlige regler, foreløbig ansøgning om straflempelse og nordisk samarbejde«)** og havde til formål at gøre det muligt for Danmark at tiltræde en ny nordisk samarbejdsaftale mellem konkurrencemyndighederne i Danmark, Sverige, Norge, Island, Finland, Grønland og på Færøerne.

Mest vidtgående er **ændringsloven af 16. februar 2021 (»Indførelse af mulighed for civile bøder, strukturelle påbud, interviews, kontrolundersøgelser i private hjem m.v.«)**, der gennemførte ECN+-direktivet og både nyaffattede stk. 1, indsatte hjemlen til gennemgang »i styrelsens lokaler eller i andre udpegede lokaler« i stk. 4 og fjernede den EU-retlige afgrænsning i stk. 9, så bistandsbestemmelsen fik global rækkevidde.

Konkurrenceloven er konsolideret pr. 12. november 2024, og der foreligger **ingen vedtagne, men ikke-konsoliderede ændringer** af loven.

LOV

Konkurrenceloven § 18, stk. 1, 4, 9, 10

§ 3 Retskendelseskravet og fravigelsen af retssikkerhedslovens § 9

§ 18, stk. 3 er kort og ubetinget:

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens kontrolundersøgelser kan kun finde sted efter indhentet retskendelse og mod behørig legitimation.

Retskendelsen indhentes ved **byretten** på styrelsens begæring. I **KL-3-2022** blev kontrolundersøgelsen hos ØnskeBørn A/S gennemført den 25. november 2020 »på grundlag af en retskendelse afsagt af Retten i Glostrup den 20. november 2020 efter [konkurrenceloven § 18, stk. 3](#)«, efter at styrelsens anmodning var indgivet den 17. november 2020. Forløbet illustrerer den typiske tidslinje: efterforskningsrapport → direktørbeslutning → anmodning til byretten → kendelse → uanmeldt undersøgelse inden for få dage.

Det er her, konkurrencelovens ordning adskiller sig markant fra almindelig forvaltningskontrol. [§ 18, stk. 1, 2. pkt.](#) bestemmer, at virksomheden har pligt til at underkaste sig kontrolundersøgelsen, og at

§ 9 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter finder ikke anvendelse.

[Retssikkerhedslovens § 9, stk. 1](#) foreskriver ellers, at hvis en person »med rimelig grund mistænkes for at have begået en strafbar lovovertrædelse«, kan tvangsindgreb med henblik på at tilvejebringe oplysninger om det pågældende forhold **alene** gennemføres efter retsplejelovens regler om strafferetsplejen. Konkurrenceloven sætter denne kanalisering ud af kraft: styrelsen kan altså gennemføre en forvaltningsretlig kontrolundersøgelse, selv om der foreligger en kvalificeret mistanke om en strafbar konkurrenceovertrædelse. **Retskendelseskravet i stk. 3 er den kompenserende retssikkerhedsgaranti** for denne fravigelse.

Kontrasten til andre kontrolområder er lærerig. I **AM2024.09.03H** godkendte Højesteret beviser fra Fødevarestyrelsens kontrolbesøg gennemført **uden** retskendelse, med [retssikkerhedslovens § 9, stk. 1](#) som omdrejningspunkt. På konkurrenceområdet ville et tilsvarende besøg være ulovligt uanset omstændighederne, fordi § 18, stk. 3, ikke indeholder nogen »øjemedet forspildes«-undtagelse. Sammenlign hermed straffeprocessens fleksibilitet i **V.L. S-2232-14**, hvor Vestre Landsret godkendte en ransagning uden retskendelse efter [retsplejelovens § 796, stk. 3](#), fordi der ikke var »grundlag for at tilsidesætte politiets skøn om, at øjemedet ville blive forspildt ved at afvente en retskendelse«. Nogen sådan skønsmargin har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen ikke.

At kontrolundersøgelsen er **uanmeldt**, hviler på [retssikkerhedslovens § 5, stk. 4, nr. 1](#), hvorefter kravet om skriftlig underretning senest 14 dage før indgrebet kan fraviges, hvis »øjemedet med tvangsindgrebets

gennemførelse ville forspildes, hvis forudgående underretning skulle gives«. Til gengæld skal beslutningen efter § 5, stk. 6 meddeles skriftligt samtidig med gennemførelsen og indeholde oplysningerne i § 5, stk. 2 – herunder hovedformålet med indgrebet (nr. 3) og det faktiske og retlige grundlag (nr. 4). Netop disse to punkter er blevet det centrale stridsemne i dansk kontrolundersøgelsespraksis.

LOV

Konkurrencebogen § 18, stk. 1, 3

Retsplejeloven § 796, stk. 3

Retssikkerhedsloven § 5, stk. 2, 4, 6

Retssikkerhedsloven § 9, stk. 1

PRAKSIS	Højesteret · Højesteret stadfæster dom for uforsvarlig behandling af dyr og godkender beviser fra Fødevarestyrelsens kontrolbesøg uden retskendelse	03.09.2024
	Landsretten · Landsret godkender politiets ransagning uden retskendelse grundet risiko for bevisforspildelse	06.11.2014
	Konkurrenceankenævnet · Konkurrenceankenævnets kendelse i sag KL-3-2022: Afslag på aktindsigt i 14 brancheklager om bindende videresalgspriser stadfæstet (ØnskeBørn A/S)	22.12.2022

»Out of scope«: ØnskeBørn-sagen fra Konkurrenceankenævnet til Højesteret

Det principielt vigtigste procesretlige spørgsmål på området er, om Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen må anvende materiale indsamlet under en kontrolundersøgelse som bevis for en **anden** overtrædelsestype end den, kontrolundersøgelsens beslutning angav som hovedformål. Spørgsmålet er kendt som »out of scope«-problemet og udspringer af retssikkerhedslovens krav om angivelse af hovedformål og retligt grundlag.

Sagsforløbet kan følges gennem hele instansrækken:

Dato	Instans/skridt	Indhold
2016-2020	KFST	16 henvendelser om bindende videresalgspriser i baby-/børneproduktbranchen
30. sep. 2020	KFST	Intern efterforskningsrapport i den generelle undersøgelsessag
12. nov. 2020	KFST	Direktørens beslutning om kontrolundersøgelse hos ØnskeBørn
20. nov. 2020	Retten i Glostrup	Retskendelse efter § 18, stk. 3
25. nov. 2020	KFST	Kontrolundersøgelsen gennemføres
Maj 2021	KFST	Konkurrencesag indledes om horisontal priskoordinering efter § 6
1. juli 2022	Sø- og Handelsretten	ØnskeBørn anlægger »out of scope«-sag
22. dec. 2022	Konkurrenceankenævnet	KL-3-2022: afslag på aktindsigt stadfæstes
4. sep. 2023	Sø- og Handelsretten	BS-25183/2022-SHR
13. juni 2025	Højesteret	BS-46057/2023-HJR

Kernen er asymmetrien mellem kontrolundersøgelsens erklærede genstand og den efterfølgende sag. Kontrolundersøgelsen angik efter virksomhedens opfattelse alene **bindende videresalgsspriser** (vertikale aftaler), mens den sag, materialet siden blev brugt i, angik **horisontal priskoordinering** mellem kædens medlemmer. Sø- og Handelsretten formulerede tvisten i [BS-25183/2022-SHR](#) således:

Twisten angik, om styrelsen var berettiget til at benytte materiale fra kontrolundersøgelsen som bevis i en sag om horisontal priskoordinering – en overtrædelsestype, der efter ØnskeBørns opfattelse faldt uden for kontrolundersøgelsens formål, der alene havde været bindende videresalgsspriser (vertikale aftaler).

Sagen er registreret i to parallelle domsreferater – [BS-25183/2022-SHR om anvendelse af materiale indhentet ved kontrolundersøgelse](#) – og begge påberåber sig samme retsgrundlag: [konkurrencelovens § 18, stk. 1 og 3](#), [§ 6, stk. 1](#) og [retssikkerhedslovens § 5, stk. 2](#). Det er netop § 5, stk. 2, nr. 3 og 4, der gør beslutningens angivelse af hovedformål og retligt grundlag til den ydre ramme for, hvad materialet lovligt kan bruges til.

Sagen blev endeligt prøvet af Højesteret ved [BS-46057/2023-HJR](#) af 13. juni 2025, der behandler anvendelsen af beviser fundet under en kontrolundersøgelse »out of scope« med [§ 17, stk. 1](#), [§ 18, stk. 1](#) og [§ 6](#) samt retssikkerhedslovens § 5, stk. 2, som retsgrundlag. Dommen er dermed den autoritative afklaring af rækkevidden af § 18-materiale i dansk ret, og enhver vurdering af en kontrolundersøgelses lovlighed må i dag tage afsæt i den.

Konkurrenceankenævnet berørte samme problemstilling indirekte i [KL-3-2022](#). ØnskeBørn gjorde her gældende, at aktindsigt i de 14 brancheklager var en forudsætning for at kunne demonstrere over for Sø- og Handelsretten, at kontrolundersøgelsens genstand afveg fra konkurrencesagens. Ankenævnet afviste dette, bl.a. fordi ingen af de 16 henvendelser var indgået i grundlaget for Retten i Glostrups kendelse – et forhold, der i sig selv er oplysende om, hvor tyndt et grundlag en retskendelse efter § 18, stk. 3, i praksis kan hvile på: styrelsens anmodning henviste alene til »flere henvendelser, som styrelsen har modtaget over en årrække«, uden at retten blev underrettet om det præcise antal eller fik henvendelserne forelagt.

LOV

Konkurrenceloven § 6, stk. 1

Konkurrenceloven § 17, stk. 1

Konkurrenceloven § 18, stk. 1, 3

Retssikkerhedsloven § 5, stk. 2

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om anvendelse af beviser fundet under kontrolundersøgelse ('out of scope')	13.06.2025
	Sø- og Handelsretten · Sø- og Handelsrettens dom om rækkevidden af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens kontrolundersøgelser og out-of-scope bevisførelse	04.09.2023
	Konkurrenceankenævnet · Konkurrenceankenævnets kendelse i sag KL-3-2022: Afslag på aktindsigt i 14 brancheklager om bindende videresalgsspriser stadfæstet (ØnskeBørn A/S)	22.12.2022

Elektroniske data: indsamling, sikring, 40-hverdagesfristen og sletning

§ 5

[§ 18, stk. 4](#) regulerer det, der i praksis er kontrolundersøgelsens tyngdepunkt: indsamlingen af dataindhold fra elektroniske medier. Bestemmelsen opstiller en lukket cyklus med syv led, som styrelsen skal gennemføre i rækkefølge:

- **Indsamling** af en kopi af dataindholdet fra elektroniske medier omfattet af kontrolundersøgelsen, med henblik på gennemgang i styrelsens lokaler eller i andre udpegede lokaler.

- **Sikring mod læsning** – ved forsegling eller på anden måde – *inden* kontrolundersøgelsen afsluttes.
- **Overværelsesret:** den kontrollerede eller dennes repræsentant kan kræve at overvære, at data gøres tilgængelige for læsning, og at styrelsen gennemgår materialet.
- **40-hverdagesfristen:** styrelsen skal senest 40 hverdage efter kontrolundersøgelsens afslutning give en kopi af de oplysninger, styrelsen måtte have taget fra de indsamlede data, til den kontrollerede.
- **Forny et sikring** mod læsning, når gennemgangen er gennemført.
- **Sletning**, hvis styrelsen vurderer, at materialet ikke indeholder beviser for en overtrædelse.
- **Udskudt sletning**, hvis styrelsen går videre med sagen – da først, når sagen er endeligt afgjort.

Overværelsesretten er central som kontradiktorisk garanti. Forarbejderne til 2012-nyaffattelsen præciserer, at kravet om fysisk tilstedeværelse blev opgivet:

Med udtrykket "overvære" stilles der ikke som efter den gældende bestemmelse krav om, at de pågældende skal være fysisk til stede. Der gives således også mulighed for, at de pågældende virtuelt kan overvære åbningen eller gennemgangen af de indsamlede data.

Begrundelsen for at bevare sikringen mod læsning under sagens videre forløb er bevismæssig og kommer parten til gode:

Feks. kan der tænkes at forekomme tilfælde, hvor det af en part i en sag vil blive betvivlet, om en given oplysning stammer fra det indsamlede materiale. I sådanne tilfælde vil forseglingen eller sikringen mod læsning kunne brydes, og det vil være muligt at efterprøve indsigelsen.

Fristerne suppleres af § 18, stk. 5 og stk. 6, der giver styrelsen adgang til at **forsegle** forretningslokaler og oplysninger i op til tre hverdage, henholdsvis at **medtage** oplysninger eller medier med henblik på kopiering mod tilbagelevering senest tre hverdage efter kontrolundersøgelsen. Efter § 18, stk. 7 kan alle fristerne i stk. 4-6 »i særlige tilfælde« forlænges – efter forarbejderne fx ved tekniske vanskeligheder eller ved meget store datamængder.

Denne cyklus er samtidig det sted, hvor virksomhedernes efterlevelspligt bliver mest håndfast. I [KEP-25/01537-8](#) af 25. juni 2026 fandtes **Jobteam A/S** at have obstrueret en konkurrenceretlig kontrolundersøgelse ved massiv sletning af e-mails. Afgørelsen bygger netop på § 18, stk. 1, 3 og 4 sammenholdt med § 23, stk. 1 om bøder samt [straffelovens §§ 21-22](#) om forsøg og medvirken – en kombination, der viser, at obstruktion af en kontrolundersøgelse i dansk praksis behandles som en selvstændig, sanktionsbelagt overtrædelse uafhængigt af den bagvedliggende materielle sag.

LOV

KonkurrenceLoven § 18, stk. 4-7

KonkurrenceLoven § 23, stk. 1

PRAKSIS

Konkurrencerådet · Jobteam A/S fandtes at have obstrueret en konkurrenceretlig kontrolundersøgelse ved massiv sletning af e-mails

25.06.2026

Kontrolundersøgelser i private hjem og grænsen til politiets ransagning

§ 6

Med 2021-reformen fik Danmark en udtrykkelig hjemmel til kontrolundersøgelser uden for virksomhedens egne lokaler. § 18 a, stk. 1 betinger indgrebet af, at der er **rimelig grund til mistanke** om, at oplysninger

vedrørende kontrolundersøgelsens genstand, som måtte være relevante som bevis for en overtrædelse af § 6 eller § 11 eller EUF-traktatens artikel 101 eller 102, opbevares i andre lokaler, grunde eller transportmidler – »herunder private hjem tilhørende de pågældende virksomheders eller virksomhedssammenslutningers direktører, ledere og andre ansatte«.

Tre begrænsninger er værd at fremhæve:

- **Ingen mundtlige forklaringer.** § 18 a, stk. 2 bestemmer udtrykkeligt, at styrelsen ikke under en kontrolundersøgelse i private hjem kan forlange mundtlige forklaringer. Herudover finder § 18, stk. 1, 3, 4 og 6-10 tilsvarende anvendelse – hvilket betyder, at **retskendelseskravet i stk. 3 gælder fuldt ud**, mens forseglingsadgangen i stk. 5 ikke er medtaget.
- **Politiets overtagelse ved personlig mistanke.** Efter § 18 a, stk. 3 gælder, at hvis der er rimelig grund til mistanke om, at en fysisk person med rådighed over lokaliteten har medvirket til overtrædelsen, og betingelserne i [retsplejelovens § 794](#) i øvrigt er opfyldt, **gennemfører politiet en ransagning** – foretaget under tilstedeværelse af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Skæringspunktet er altså mistanken mod *personen*, ikke mod virksomheden.
- **Rådets rolle ved strafforfølgning.** Beslutningen om at oversende sager vedrørende fysiske personer til anklagemyndigheden med henblik på politimæssig efterforskning træffes af Konkurrencerådet, jf. [forretningsordenens § 3, stk. 1, nr. 9](#).

[Vejledning om processer i konkurrencesager](#) sammenfatter afgrænsningen:

Ud over kontrolundersøgelser i virksomheder kan Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen også foretage kontrolundersøgelser i private hjem. Dette vil typisk være hos ledende medarbejdere i en virksomhed og kræver, at der er mistanke om, at der er beviser for en overtrædelse af konkurrencereglerne i det pågældende hjem. Ligesom ved kontrolundersøgelser i virksomheder indhenter Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen en retskendelse inden kontrolundersøgelsen i det private hjem. Hvis Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har konkret mistanke om, at personen, der bor i det private hjem, har medvirket til overtrædelsen af konkurrencereglerne, vil det være politiet, der gennemfører kontrolundersøgelsen.

Den ældre [Vejledning om konkurrenceloven, kap. 4.4](#) noterer parallelt, at »[p]olitiet har også mulighed for at gennemføre ransagninger hos dem, der mistænkes for at medvirke til en overtrædelse af konkurrenceloven«. Efter § 18, stk. 8 yder politiet i øvrigt bistand ved udøvelsen af beføjelserne efter stk. 1, 2 og 4-6.

LOV

[Konkurrenceloven § 18a, stk. 1-3](#)

[Konkurrenceloven § 18, stk. 8](#)

[Retsplejeloven § 794](#)

§ 7 Mundtlige forklaringer, interviews, selvinkriminering og legal privilege

2021-reformen indførte et sammenhængende sæt af oplysnings- og forklaringsbeføjelser, som må læses samlet:

- § 17 – skriftlige oplysningskrav mod en rimelig frist; kravet skal stå i et rimeligt forhold til formålet og må ikke føre til, at modtageren »tvinges til at tilstå en overtrædelse«.
- § 17 a – indkaldelse af enhver repræsentant eller fysisk person til at deltage i og besvare spørgsmål under et **interview**.
-

[§ 18, stk. 1, 3. pkt.](#) – **mundtlige forklaringer** afkrævet under selve kontrolundersøgelsen om faktiske oplysninger eller dokumenter vedrørende dennes genstand og formål, med registrering af svarene.

Alle tre beføjelser er undtaget fra retssikkerhedslovens selvinkrimineringsbeskyttelse. [§ 17 b](#) bestemmer:

§ 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter finder ikke anvendelse på krav til virksomheder eller virksomhedssammenslutninger om oplysninger efter § 17, gennemførelsen af et interview efter § 17 a eller afgivelsen af en mundtlig forklaring efter § 18, stk. 1, 3. pkt. De pågældende har pligt til at afgive oplysninger efter de nævnte bestemmelser, i det omfang dette er foreneligt med forbuddet mod selvinkriminering efter EU-retten.

[Retssikkerhedslovens § 10, stk. 1](#) ville ellers have fritaget en mistænkt fra enhver oplysningspligt, medmindre det kunne udelukkes, at oplysningerne kunne have betydning for bedømmelsen af den formodede lovovertrædelse – og [§ 10, stk. 3](#) pålægger myndigheden at vejlede den mistænkte herom. Konstruktionen i [§ 17 b](#) er derfor, at den **nationale** beskyttelse viger, mens den **EU-retlige** træder i stedet. Grænsen er dermed EU-Domstolens praksis om, at en virksomhed kan pålægges at besvare rent faktuelle spørgsmål og udlevere eksisterende dokumenter, men ikke at anerkende en overtrædelse.

Denne balance er procesretligt sikret gennem en særlig, selvstændig klageadgang. [§ 19, stk. 1, 2. pkt.](#) bestemmer, at

afgørelser om det EU-retlige forbud mod selvinkriminering, jf. § 17 b, 2. pkt., afgørelser om forbuddet mod selvinkriminering, jf. § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter, og afgørelser om beskyttelsen af fortroligheden af korrespondance mellem en virksomhed og dennes eksterne advokat påklages til Konkurrenceankenævnet af den, som afgørelsen retter sig mod.

Dermed har dansk ret en udtrykkelig, lovfæstet klageadgang for **legal privilege** – fortroligheden af korrespondance med virksomhedens eksterne advokat – og for selvinkrimineringsspørgsmål. Det er en betydningsfuld proceduræl garanti: en tvist om, hvorvidt et dokument beslaglagt under en dawn raid er advokatbeskyttet, kan prøves af ankenævnet uden at afvente den materielle sags afslutning. Bemærk afgrænsningen til **eksterne** advokater; korrespondance med in-house jurister er ikke omfattet af bestemmelsens ordlyd.

Sanktionen bag oplysnings- og medvirkenspligten er [§ 22](#). Efter [§ 22, stk. 1, nr. 3](#) kan der pålægges daglige eller ugentlige tvangsbøder til den, der undlader »at underkaste sig en kontrolundersøgelse, jf. § 18«, og efter [§ 22, stk. 3](#) kan tvangsbøden udgøre op til **5 pct. af den pågældendes gennemsnitlige samlede daglige omsætning på verdensplan i det foregående regnskabsår pr. dag**. Fysiske personer kan efter [§ 22, stk. 2](#) pålægges tvangsbøder for manglende svar på oplysningskrav og for udeblivelse fra interviews – men ikke for manglende medvirken til selve kontrolundersøgelsen.

LOV

[KonkurrenceLoven § 17, stk. 1](#)[KonkurrenceLoven § 17a](#)[KonkurrenceLoven § 17b](#)[KonkurrenceLoven § 19, stk. 1](#)[KonkurrenceLoven § 22, stk. 1-3](#)[Retssikkerhedsloven § 10, stk. 1, 3](#)

§ 8 Grænseoverskridende kontrolundersøgelser: EU-, EØS- og nordisk bistand

§ 18, stk. 9 og stk. 10 gør Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen til udførende myndighed for andre landes konkurrencemyndigheder. Ordningen er bygget op i tre lag, som afspejler ændringskædens historik:

Bestemmelse	Rækkevidde	Indført
§ 18, stk. 9	Bistand til Europa-Kommissionen og konkurrencemyndigheder i EØS-området vedr. TEUF art. 101-102 og EØS-aftalens art. 53-54	1997, udvidet 2017, globaliseret 2021
§ 18, stk. 10	Bistand til konkurrencemyndighederne i Sverige, Norge, Island, Finland, Grønland og på Færøerne vedr. nationale konkurrenceregler	2017
§§ 18 b-d	ECN+-samarbejdet: udførelse i en anden NCA's navn, informationsudveksling og gensidig bistand	2021

Den oprindelige stk. 9 svarede efter forarbejderne til artikel 22, stk. 1, i [gennemførelsesforordning 1/2003](#). 2017-udvidelsen begrundes i forarbejderne med, at bestemmelsen ikke omfattede bistand til EØS-landene, selv om »[b]estemmelserne i EØS-aftalens artikel 53 og 54 svarer til EUF-Traktatens artikel 101 og 102«, og at forslaget skulle gøre det muligt for Danmark at tiltræde en fremforhandlet nordisk samarbejdsaftale. Det nye stk. 10 udvidede samtidig bistanden til rent **nationale** sager i de nordiske lande – formålet var »at sikre, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan yde bistand til opklaring af overtrædelser af konkurrencereglerne i de andre nordiske lande samt Grønland og Færøerne«. Ved 2021-reformen udgik ordene »andre« og »i Den Europæiske Union eller« af stk. 9, hvorved bestemmelsen fik global rækkevidde.

ECN+-lagene er reguleret i [§ 18 b](#), hvorefter styrelsen kan gennemføre kontrolundersøgelser **på vegne af og i en anden EU-konkurrencemyndigheds navn**, og hvorefter repræsentanter for den anmodende myndighed har ret til under styrelsens tilsyn at deltage i og aktivt bistå under undersøgelsen. [§ 18 c](#) regulerer udvekslingen af de indhentede oplysninger efter [artikel 12 i forordning 1/2003](#) og opstiller en vigtig beskyttelse af straflempelsesordningen: ansøgninger om bøde- eller sanktionslempelse kan kun udveksles med ansøgerens samtykke eller under snævert afgrænsede betingelser, jf. [§ 18 c, stk. 2](#). Efter [§ 18 c, stk. 3](#) kan tavshedsbelagte oplysninger videregives til konkurrencemyndigheder uden for EU under forbehold om gensidighed. [§ 18 d](#) gennemfører bistands- og inddrivelsesreglerne i [ECN+-direktivets](#) artikel 25-28, hvor restanceinddrivelsesmyndigheden håndterer anmodninger efter artikel 25, litra c, og artikel 26.

Det er værd at bemærke, at [§ 18, stk. 9, 2. pkt.](#) og [§ 18, stk. 10, 2. pkt.](#) begge fastslår, at reglerne i stk. 1-8 finder tilsvarende anvendelse. **Retskendelseskravet gælder derfor også, når styrelsen agerer for en udenlandsk myndighed** – der er ingen forenklet procedure for bistandssager.

LOV

KonkurrenceLoven § 18, stk. 9, 10

KonkurrenceLoven § 18b

KonkurrenceLoven § 18c, stk. 2, 3

KonkurrenceLoven § 18d

§ 13: undtagelsen fra offentlighedsloven, egenaces og 2017-stramningen

§ 9

Konkurrenceloven § 13, stk. 1 indeholder en af dansk rets mest vidtgående fravigelser af offentlighedsprincippet:

Lov om offentlighed i forvaltningen gælder ikke for sager og undersøgelser efter denne lov bortset fra sager om fastsættelse af bestemmelser efter [en række opregnede bemyndigelser].

Hensynet er ifølge forarbejderne, at styrelsen »i betydeligt omfang kommer i besiddelse af en lang række oplysninger, herunder fortrolige, om markedsaktører«, og at offentlighed herom ville gå videre end »nødvendigt og gavnligt med henblik på fremme af konkurrencen«. Ordene »og undersøgelser« blev indsat i 2010 netop for at sikre, at offentlighedsloven heller ikke gælder for **kontrolundersøgelser** efter § 18 eller for sektorundersøgelser.

Tilbage står tre kanaler:

- **Egenaces** for virksomheder efter [offentlighedslovens § 8](#), jf. § 13, stk. 1, 2. pkt. – men kun »i sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse«, og **ikke** i oplysninger om en anden virksomheds tekniske indretninger, fremgangsmåder, drifts- og forretningsforhold eller andre fortrolige oplysninger.
- **Notat- og journaliseringspligt** efter [offentlighedslovens §§ 13 og 15](#).
- **Partsaktindsigt** efter forvaltningsloven, som ikke berøres af § 13, men som modificeres af [§ 15 a](#).

2017-reformen strammede egenaces markant. Forarbejderne konstaterer, at den tidligere ordlyd indebar »en for vid adgang til egenaces i forhold til, hvad der var sigtet hermed«, og illustrerer den nye retstilstand med et eksempel, der rammer kernen af denne oversigt:

Hvis Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen gennemfører en kontrolundersøgelse af virksomhed A, indebærer forslaget, at virksomhed B ikke har ret til indsigt via reglerne om egenaces i undersøgelsessagen vedrørende virksomhed A. Dermed undgås, at virksomhed B får unødvendig indsigt i materiale indsamlet ved en kontrolundersøgelse hos virksomhed A og dermed i virksomhed A's forretningsforhold.

Balancen sikres ved, at B får partsaktindsigt, »[s]åfremt oplysningerne indhentet hos virksomhed A senere måtte indgå i en afgørelsessag mod virksomhed B«. Fører kontrolundersøgelsen derimod ikke til videre skridt, er der efter forarbejderne »ikke et retssikkerhedsmæssigt hensyn til virksomhed B«, men derimod et beskyttelseshensyn til A.

Modstykket til hemmeligholdelsen er den lovfæstede **offentliggørelsespligt** i [§ 13, stk. 2](#), der omfatter Konkurrencerådets afgørelser, styrelsens afgørelser eller resuméer heraf, domme og bødevedtagelser, Konkurrenceankenævnets kendelser og domme i sager, hvor myndighederne er part. Formålet er ifølge forarbejderne dobbelt: at udbrede kendskabet til praksis og at sikre, at »forbrugere og virksomheder får en reel mulighed for at rejse et eventuelt erstatningskrav«. Offentliggørelsen begrænses af [§ 13, stk. 4](#), hvorefter drifts- og forretningshemmeligheder ikke må offentliggøres, når det er af væsentlig økonomisk betydning for den, oplysningen angår.

At § 13, stk. 4, har selvstændig procesretlig vægt, viser [BS-20874/2020-HJR](#) af 15. december 2020, hvor Højesteret afviste direkte anke i en sag om offentliggørelse af en konkurrenceafgørelse med [§ 13, stk. 2 og 4](#) som retsgrundlag. Tvister om, hvad der må offentliggøres, føres altså som selvstændige retssager – og de nyder en særlig beskyttelse: efter [§ 19, stk. 4](#) har klage til Konkurrenceankenævnet over afgørelser efter § 13, stk. 4, **opsættende virkning** i kraft af loven selv. Endelig giver [§ 13, stk. 5](#) den, der skal afgive oplysninger, ret til over for rådets formand at begære, at fortrolige oplysninger ikke afgives over for rådets medlemmer; formanden afgør endeligt spørgsmålet.

LOV

Konkurrencebogen § 13, stk. 1-5

Konkurrencebogen § 19, stk. 4

Offentlighedsbogen § 8

PRAKSIS

Højesteret · Afvisning af direkte anke til Højesteret i sag om offentliggørelse af konkurrenceafgørelse 15.12.2020

§ 10 Hvad Konkurrenceankenævnet lægger vægt på ved aktindsigt i kontrolundersøgelsesmateriale

Aktindsigtspraksis er det område, hvor konkurrencemyndighedernes vurderingsmønster træder tydeligst frem. Nævnets kendelser tegner en bemærkelsesværdig konsistent linje over 25 år.

Det snævre partsbegreb er det bærende princip. Den ledende afgørelse er [KL-3-2016 \(Jorton-sagen\)](#) af 4. april 2017, hvor ankenævnet fastslog, at et snævert partsbegreb afskærer aktindsigt i andre virksomheders kontrolundersøgelser – men samtidig hjemviste egenaces-spørgsmålet. Kendelsen trækker på [konkurrencebogens § 13, stk. 1](#), [§ 15 a](#), [retssikkerhedsbogens § 3](#), forvaltningsbogens §§ 9-16 og [offentlighedsbogens § 8](#) samt EMRK artikel 6. Den er siden blevet det faste referencepunkt: i [KL-3-2022](#) fremhævede nævnet udtrykkeligt,

at der i konkurrencesager skal anvendes et snævert partsbegreb, hvorefter partsstatus kun undtagelsesvis tillægges andre end den umiddelbare adressat for en konkret afgørelse – med henvisning til Konkurrenceankenævnets afgørelse af 4. april 2017 i sag KL-3-2016.

Sagsbegrebet – ikke journaliseringen – afgør omfanget. I [KL-3-2022](#) fastslog nævnet, at ØnskeBørn som part i kontrolundersøgelsessagen og den efterfølgende konkurrencesag kunne forlange indsigt i alle dokumenter, der vedrørte disse sager – »også dokumenter, der ikke var journaliseret, men efter deres indhold relaterede sig til sagen«. Adgangen strækker sig derimod ikke til den **generelle undersøgelsessag**, som kontrolundersøgelsen udsprang af. Efter en konkret vurdering af indholdet fandt nævnet, at de 14 brancheklager ikke relaterede sig til kontrolundersøgelsessagen. Nævnet bemærkede dog, at det var »uheldigt«, at styrelsen ikke allerede ved sin første afgørelse udleverede de to henvendelser, der faktisk omtalte ØnskeBørn.

Retssikkerhedsbogens § 3 er indgangen til partsaktindsigt i selve kontrolundersøgelsen. Bestemmelsen fastslår, at ved beslutninger om iværksættelse af tvangsindgreb finder forvaltningsbogens §§ 3-9 a, 10-18 og 22-26 anvendelse. Det er ad denne vej, at en kontrolundersøgt virksomhed – der jo ikke nyder godt af offentlighedsbogen, jf. § 13 – får partsaktindsigt i kontrolundersøgelsessagen.

Mønsteret i afslagene kan sammenfattes:

Kendelse	Nægtet indsigt i	Bærende hensyn
98-194.449 (LK a/s, 1999)	Materiale fra Konkurrencestyrelsens kontrolundersøgelse	Tidlig, ledende afklaring af indsigtsens grænser
j.nr. 2010-0023097 (EDC-Gruppen, 2011)	Dele af materialet i kartelsag	Efterforskningshensyn og interne arbejdsdokumenter
KL-8-2019 (FK Distribution, 2020)	Fortrolige markedsoplysninger i misbrugssag	Forvaltningsbogens § 15 b, nr. 5
KL-2-2022 (Danmarks Jægerforbund)	Materiale i indledende klageundersøgelse	Sagen var endnu ikke en afgørelsessag
KL-3-2022 (ØnskeBørn)	14 brancheklager i generel undersøgelsessag	Snævert partsbegreb; tipsystemets funktion

KL-4-2023 (biogasbranchen, 2024)	Kildeidentitet bag kontrolundersøgelsen	Kildebeskyttelse; forvaltningslovens § 15 b og § 15 c
----------------------------------	---	---

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen lægger afgørende vægt på hensynet til tipsystemet. I KL-3-2022 anførte styrelsen, at meroffentlighed var udelukket »af hensyn til et velfungerende tip-system, hvor klagere og berørte virksomheder ikke risikerer unødigt eksponering« – et hensyn ankenævnet tiltrådte, og som i [KL-4-2023](#) blev strakt til at beskytte selve **kildeidentiteten** bag en kontrolundersøgelse. Nævnet accepterer heller ikke ekstrahering som en mellemvej; i KL-3-2022 kunne muligheden for at fjerne navne inden udlevering »ikke føre til et andet resultat«.

Timing er selvstændigt afgørende. [KL-2-2022](#) fastslår, at en indledende undersøgelse af en klage endnu ikke er en afgørelsessag – hvilket harmonerer præcist med 2017-forarbejderne, hvorefter virksomhederne »først [vil] være berettiget til partsaktindsigt eller egenacces, når der er tale om en sag, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse«. Endelig viser [98-75.834 \(FSR, 1998\)](#), at nævnet allerede fra begyndelsen afviste krav om **generel** partsstatus for en brancheorganisations medlemmer.

LOV	Forvaltningsloven § 10	Forvaltningsloven § 15b	KonkurrenceLoven § 13, stk. 1
	KonkurrenceLoven § 15a	Retssikkerhedsloven § 3	
PRAKSIS	Konkurrenceankenævnet · Konkurrenceankenævnet stadfæster afslag på partsaktindsigt i kildeidentitet bag kontrolundersøgelse i biogasbranchen 19.04.2024 Konkurrenceankenævnet · Konkurrenceankenævnets kendelse i sag KL-3-2022: Afslag på aktindsigt i 14 brancheklager om bindende videresalgspriser stadfæstet (ØnskeBørn A/S) 22.12.2022 Konkurrenceankenævnet · Konkurrenceankenævnet stadfæster afslag på partsaktindsigt – indledende undersøgelse af klage var endnu ikke en afgørelsessag (Danmarks Jægerforbund) 27.10.2022 Konkurrenceankenævnet · Konkurrenceankenævnet stadfæster afslag på partsaktindsigt i fortrolige markedsoplysninger i misbrugssag mod FK Distribution (forvaltningslovens § 15 b, nr. 5) 28.05.2020 Konkurrenceankenævnet · Konkurrenceankenævnets kendelse i Jorton-sagen: Snævert partsbegreb afskærer aktindsigt i andre virksomheders kontrolundersøgelser, men egenacces hjemvises 04.04.2017 Konkurrenceankenævnet · Konkurrenceankenævnet stadfæster delvist afslag på aktindsigt til EDC-Gruppen i kartelsag – efterforskningshensyn og interne arbejdsdokumenter 15.02.2011 Konkurrenceankenævnet · LK a/s's ret til aktindsigt i Konkurrencestyrelsens kontrolundersøgelse – Konkurrenceankenævnet 1999 19.11.1999 Konkurrenceankenævnet · Konkurrenceankenævnet afviser krav om generel partsstatus for FSR-medlemmer i kvalitetskontrolsag (1998) 18.12.1998		

Klagebehandling, frister og sagsgang ved Konkurrencerådet og

§ 11 Konkurrenceankenævnet

Sagsgangen efter en kontrolundersøgelse er reguleret af et net af frister, som parterne skal navigere præcist i.

Partshøringsfaserne. [§ 15 a, stk. 3](#) fastlægger en trinvis høringsproces i sager, hvor der udstedes påbud, eller hvor tilsagn gøres bindende:

Dokument	Frist for partens udtalelse
Meddelelse om betænkeligheder (MOB)	2 uger
Klagepunktsmeddelelse (ved påbud efter §§ 6, 10 a, 11, 11 a eller 11 b)	6 uger

Yderligere partshøring efter forvaltningsloven	3 uger, medmindre sagen allerede har været forelagt Konkurrencerådet
--	--

Begrænsninger i partsaktindsigten. § 15 a, stk. 1 indskrænker indsigt i korrespondance mellem Kommissionen og de nationale konkurrencemyndigheder til den del, der indeholder oplysninger om faktiske omstændigheder af væsentlig betydning for sagens afgørelse. § 15 a, stk. 2 begrænser indsigt i straflempelsesansøgninger, »i det omfang interessen i at kunne benytte oplysningerne ikke skønnes at være begrundet i den pågældendes ret til forsvar«.

Klage til Konkurrenceankenævnet. Nævnet består efter § 2 i bekendtgørelse om Konkurrenceankenævnet af en formand, der skal være **højesteretsdommer**, og fire medlemmer med henholdsvis juridisk og økonomisk sagkundskab, alle uafhængige af erhvervsinteresser. Klageberettiget er efter § 19, stk. 2 den, afgørelsen retter sig til, samt den, der i øvrigt har individuel, væsentlig interesse i sagen – dog med væsentlige undtagelser på fusionsområdet. Klagefristen er **8 uger**, jf. § 20, stk. 2, og ankenævnet kan se bort fra en overskridelse, når særlige grunde taler derfor.

Opsættende virkning er undtagelsen. § 19, stk. 4 giver kun automatisk opsættende virkning ved klager over afgørelser efter § 13, stk. 4, og § 15 f, stk. 4. For alle andre afgørelser gælder, at opsættende virkning kan tillægges konkret – hvilket gentages i § 7 i bekendtgørelse om Konkurrenceankenævnet: »Klage har kun opsættende virkning i det omfang, dette er fastsat i lovgivningen.« Særligt for foreløbige påbud efter § 16 b gælder en 4-ugers frist og en **fremskyndet procedure**, jf. § 19, stk. 6.

Administrativ rekurs er obligatorisk for formelle afgørelser. § 20, stk. 1 fastslår:

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens afgørelser efter denne lov kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed end Konkurrenceankenævnet. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens formelle afgørelser kan ikke indbringes for domstolene, før ankenævnets afgørelse foreligger.

Denne sondring mellem **formelle** og **materielle** afgørelser er praktisk vigtig: en materiel afgørelse kan efter § 20, stk. 3 indbringes direkte for domstolene inden 8 uger, mens en formel afgørelse – fx om aktindsigt – først skal gennem ankenævnet. Det forklarer, hvorfor aktindsigtstvister som KL-3-2022 og KL-4-2023 altid ender hos nævnet, mens spørgsmålet om selve kontrolundersøgelsesmaterialets anvendelighed kunne føres direkte for Sø- og Handelsretten.

At der er reelle grænser for, hvad der kan prøves, viser U-5-07 af 20. november 2008, hvor Sø- og Handelsretten afviste en sag om prøvelse af **præmisserne** i en hjemvisningskendelse fra Konkurrenceankenævnet, med § 20, stk. 3 og retsplejelovens § 253 som retsgrundlag. Det er afgørelsens konklusion, ikke dens begrundelse, der er genstand for prøvelse.

Civile bøder afgøres af domstolene, ikke af myndigheden. Efter § 24 a, stk. 1 kan styrelsen indbringe sagen for retten, når afgørelsen har været behandlet af ankenævnet; efter stk. 3 kan indbringelse også ske, når klage- og søgsmålsfristerne er udløbet uden at være benyttet. Konkurrencerådet godkender bødepåstandsintervallet, jf. **forretningsordenens § 3, stk. 1, nr. 5**. Netop denne mekanisme blev aktiveret i 25/00464-10 af 26. maj 2025, hvor styrelsen fandt, at **REMA 1000** havde afgivet ufuldstændige oplysninger i REMA/Aldi Danmark-fusionen, og indstillede bødesag til Sø- og Handelsretten med hjemmel i bl.a. § 17, stk. 1, § 20, stk. 3, § 22, § 23, stk. 2 og § 24 a, stk. 3. Sagen illustrerer, at oplysningspligtens overtrædelse forfølges selvstændigt – ganske som obstruktionen i Jobteam-sagen.

Konkurrencebogen § 15a, stk. 1-3

Konkurrencebogen § 19, stk. 2, 4, 6

Konkurrencebogen § 20, stk. 1-3

Konkurrencebogen § 24a, stk. 1, 3

PRAKSIS	Sø- og Handelsretten · Afvisning af sag om prøvelse af præmisser i Konkurrenceankenævnets hjemvisningskendelse	20.11.2008
	Konkurrenceankenævnet · Konkurrenceankenævnet stadfæster afslag på partsaktindsigt i kildeidentitet bag kontrolundersøgelse i biogasbranchen	19.04.2024
	Konkurrenceankenævnet · Konkurrenceankenævnets kendelse i sag KL-3-2022: Afslag på aktindsigt i 14 brancheklager om bindende videresalgspriser stadfæstet (ØnskeBørn A/S)	22.12.2022
	Konkurrencerådet · Jobteam A/S fandtes at have obstrueret en konkurrenceretlig kontrolundersøgelse ved massiv sletning af e-mails	25.06.2026
	Konkurrencerådet · REMA 1000 afgav ufuldstændige oplysninger i REMA/Aldi Danmark-fusion: KFST finder overtrædelse og indstiller bødesag til Sø- og Handelsretten	26.05.2025

Sammenhængen med domstolspraksis: prøvelsesintensitet og instansrækken

Konkurrencesageres domstolsvej er atypisk. Retskendelser til kontrolundersøgelser afsiges af **byretten** og kan kæres til landsretten, mens prøvelsen af Konkurrencerådets og ankenævnets afgørelser – og udmålingen af civile bøder – henhører under **Sø- og Handelsretten**, hvorfra sagerne kan ankes til Højesteret. Allerede [betænkning nr. 1297/1995](#) forudsatte denne arbejdsdeling og bemærkede, at ankenævnet ville »virke besparende for det almindelige domstolssystem samtidig med, at afgørelserne vil blive truffet af en instans med særlig indsigt i konkurrencespørgsmål og en domstolslignende sagsbehandling«.

Prøvelsesintensiteten er todelt. I [BS-59196/2019-SHR](#) og [BS-59675/2019-SHR](#) (AFA JCDecaux og Clear Channel, 10. november 2021) fastslog Sø- og Handelsretten indledningsvis, at prøvelsen omfatter både det faktuelle grundlag og retsanvendelsen **fuldt ud**, men at vurderinger, der bygger på et konkurrencemæssigt skøn, kun kan tilsidesættes på et **sikkert grundlag** – med henvisning til Højesterets dom i [UFR 2020.524 H](#). Dommen er samtidig et markant eksempel på, at domstolene korrigerer myndighederne: retten ophævede ankenævnets kendelse for perioden 2011-2015, fordi beviserne for samordnet praksis ikke var tilstrækkelige, og understregede, at parallel adfærd kun kan bevise samordning, hvis samordningen er »den eneste sandsynlige forklaring« på adfærden. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen blev pålagt at betale 600.500 kr. i sagsomkostninger til Clear Channel.

Civile bøder udmåles af retten. [BS-62314/2023-SHR](#) og [BS-62552/2023-SHR](#) – begge af 25. november 2025 – viser den samlede model i drift: prøvelse af Konkurrencerådets afgørelse om priskoordinering på el-reservemarkedet (mFRR) og udmåling af den civile bøde i samme sag, jf. [§ 24 a, stk. 2](#).

Højesteret har taget stilling til kontrolundersøgelsers rækkevidde. [BS-46057/2023-HJR](#) af 13. juni 2025 om anvendelse af beviser fundet »out of scope« er den centrale afgørelse for enhver vurdering af, hvad § 18-materiale må bruges til. Hertil kommer [BS-20874/2020-HJR](#) om offentliggørelse efter § 13.

Derimod er der ikke i det tilgængelige materiale offentliggjort landsretskendelser om **kære af selve retskendelsen** efter § 18, stk. 3. Det er ikke overraskende: kendelsen afsiges typisk for lukkede døre få dage før en uanmeldt undersøgelse, og virksomheden bliver først bekendt med den ved styrelsens ankomst. Den reelle prøvelse af kontrolundersøgelsens lovlighed sker derfor i praksis **efterfølgende** – enten som aktindsigtstvist ved Konkurrenceankenævnet eller som indsigelse mod materialets anvendelse under den materielle sag, sådan

som ØnskeBørn-forløbet demonstrerer. Det gør Højesterets »out of scope«-dom så meget desto vigtigere som retssikkerhedsgaranti.

Parallelpraksis fra andre kontrolområder bekræfter, hvor særegen konkurrencelovens ordning er.

[AM2024.09.03H](#) og [V.L. S-2232-14](#) viser begge domstole, der accepterer indgreb uden forudgående retskendelse ud fra bevisforspildelseshensyn. Konkurrenceloven kender ingen sådan ventil – til gengæld har den fravalgt retssikkerhedslovens § 9. **De to ordninger er spejlbilleder af hinanden: hvor andre kontrolmyndigheder har fleksibilitet i formen, men bindes af mistankereglen, har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen frihed fra mistankereglen, men er absolut bundet af retskendelseskravet.**

LOV	Konkurrenceloven § 13	Konkurrenceloven § 18, stk. 3	Konkurrenceloven § 24a, stk. 2
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om anvendelse af beviser fundet under kontrolundersøgelse ('out of scope') 13.06.2025 Højesteret · Højesteret stadfæster dom for uforsvarlig behandling af dyr og godkender beviser fra Fødevarestyrelsens kontrolbesøg uden retskendelse 03.09.2024 Højesteret · Afvisning af direkte anke til Højesteret i sag om offentliggørelse af konkurrenceafgørelse 15.12.2020 Landsretten · Landsret godkender politiets ransagning uden retskendelse grundet risiko for bevisforspildelse 06.11.2014 Sø- og Handelsretten · Prøvelse af Konkurrencerådets afgørelse om ulovlig priskoordinering på el-markedet (mFRR) og udmåling af civil bøde 25.11.2025 Sø- og Handelsretten · Dom om priskoordinering på el-reservemarkedet (mFRR) og udmåling af civil bøde til Hvide Sande Fjernvarme 25.11.2025 Sø- og Handelsretten · Tvisten om ulovlig priskoordinering mellem udbydere af outdoor-reklamer 10.11.2021		

§ 13 Sammenfatning: syv holdepunkter for rådgivningen

Praksis om kontrolundersøgelser og proceduremæssige rettigheder kan sammenfattes i syv holdepunkter.

For det første er retskendelsen ufravigelig. [§ 18, stk. 3](#) indeholder ingen nødventil, og kravet gælder også ved kontrolundersøgelser i private hjem efter [§ 18 a](#) og ved bistand til udenlandske myndigheder efter [§ 18, stk. 9-10](#). Til gengæld kan kendelsen hvile på et ganske generelt grundlag – i **KL-3-2022** var byretten ikke forelagt de underliggende henvendelser overhovedet.

For det andet definerer beslutningens angivelse af hovedformål og retligt grundlag efter [retssikkerhedslovens § 5, stk. 2](#), jf. [stk. 6](#), den ydre ramme for indgrebet. Det er her, »out of scope«-forsvaret har sit ankerpunkt, og det er dette spørgsmål, der er ført gennem Sø- og Handelsretten til Højesteret i ØnskeBørn-forløbet.

For det tredje er efterlevelseshenholdspligten reel og sanktioneret i to spor: tvangsbøder på op til 5 pct. af den daglige globale omsætning efter [§ 22, stk. 3](#), og bøder for obstruktion efter [§ 23](#) – som i **Jobteam A/S**-sagen, hvor massiv sletning af e-mails blev behandlet som selvstændig overtrædelse. Rådgivningen bør derfor prioritere øjeblikkelig instruks om datafredning fra det sekund, styrelsen ankommer.

For det fire er fristerne i [§ 18, stk. 4-7](#) virksomhedens vigtigste kontrolredskab: 40 hverdage til udlevering af kopi af udtaget materiale, tre hverdage for forsegling og tilbagelevering, ret til at overvære åbning og gennemgang – også virtuelt – og krav på sletning, hvis materialet ikke indeholder beviser.

For det femte giver § 19, stk. 1, 2. pkt. en selvstændig og ofte overset klageadgang for spørgsmål om selvinkriminering og om fortroligheden af korrespondance med **eksterne** advokater. Denne kan aktiveres uden at afvente den materielle sags afslutning.

For det sjette er aktindsigt snæver og bliver snævrere. Efter 2017-reformen er egenaces begrænset til sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse, og Konkurrenceankenævnet har fra 98-194.449 (LK a/s) i 1999 over KL-3-2016 (Jorton) til KL-4-2023 konsekvent anvendt et snævert partsbegreb og beskyttet kilder, tipoplysninger og andre virksomheders forretningsforhold. Vejen ind går via retssikkerhedslovens § 3 og forvaltningslovens partsaktindsigt – ikke via offentlighedsloven, som § 13, stk. 1 sætter ud af kraft.

For det syvende prøver domstolene faktum og retsanvendelse fuldt ud, men respekterer det konkurrencemæssige skøn, medmindre det kan tilsidesættes på et sikkert grundlag. Som AFA JCDecaux/Clear Channel-sagen viser, er den prøvelse ikke formel: myndighedernes bevisvurdering blev underkendt for en femårig periode, og styrelsen blev pålagt betydelige sagsomkostninger.

Den materielle vurdering af den adfærd, kontrolundersøgelsen søger at dokumentere, behandles i [kartel-konkurrencebegrænsende-aftaler](#) og [misbrug-dominerende-stilling](#), mens den efterfølgende sanktionsudmåling behandles i [konkurrenceloven-boedeudmåling-strafløpelse](#). Generel forvaltningsretlig aktindsigt og partshøring uden konkurrenceretlig kontekst hører under [aktindsigt](#) og [partshøring](#), og de almindelige straffeprocessuelle regler under [beslaglaeggelse-og-ransagning](#).

LOV

[Konkurrenceloven § 13, stk. 1](#)

[Konkurrenceloven § 18, stk. 3-7, 9, 10](#)

[Konkurrenceloven § 19, stk. 1](#)

[Konkurrenceloven § 22, stk. 3](#)

[Retssikkerhedsloven § 3](#)

[Retssikkerhedsloven § 5, stk. 2, 6](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om anvendelse af beviser fundet under kontrolundersøgelse ('out of scope')	13.06.2025
	Sø- og Handelsretten · Tvisten om ulovlig priskoordinering mellem udbydere af outdoor-reklamer	10.11.2021
	Konkurrenceankenævnet · Konkurrenceankenævnet stadfæster afslag på partsaktindsigt i kildeidentitet bag kontrolundersøgelse i biogasbranchen	19.04.2024
	Konkurrenceankenævnet · Konkurrenceankenævnets kendelse i sag KL-3-2022: Afslag på aktindsigt i 14 brancheklager om bindende videresalgspriser stadfæstet (ØnskeBørn A/S)	22.12.2022
	Konkurrenceankenævnet · Konkurrenceankenævnets kendelse i Jorton-sagen: Snævert partsbegreb afskærer aktindsigt i andre virksomheders kontrolundersøgelser, men egenaces hjemvises	04.04.2017
	Konkurrenceankenævnet · LK a/s's ret til aktindsigt i Konkurrencestyrelsens kontrolundersøgelse – Konkurrenceankenævnet 1999	19.11.1999
	Konkurrencerådet · Jobteam A/S fandtes at have obstrueret en konkurrenceretlig kontrolundersøgelse ved massiv sletning af e-mails	25.06.2026

REFERENCE Lovgrundlag

10 paragraffer

Konkurrenceloven § 13	stk. 1-5	Konkurrenceloven § 15a	stk. 1-3
Konkurrenceloven § 17b		Konkurrenceloven § 18	stk. 1-10
Konkurrenceloven § 18a	stk. 1-3	Konkurrenceloven § 19	stk. 1
Konkurrenceloven § 20	stk. 1-3	Konkurrenceloven § 22	stk. 1, 3

Retssikkerhedsloven § 5

stk. 1-7

Retssikkerhedsloven § 9

stk. 1

MATERIALE Citerede afgørelser 19 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS 3

13.06.2025	Højesterets dom om anvendelse af beviser fundet under kontrolundersøgelse ('out of scope')	46057-2023
03.09.2024	Højesteret stadfæster dom for uforsvarlig behandling af dyr og godkender beviser fra Fødevarestyrelsens kontrolbesøg uden retskendelse	AM2024.09.03H
15.12.2020	Afvisning af direkte anke til Højesteret i sag om offentliggørelse af konkurrenceafgørelse	bs-20874-2020-hjr

LANDSRET TEN · ANKEINSTANS 1

06.11.2014	Landsret godkender politiets ransagning uden retskendelse grundet risiko for bevisforspildelse	V.L. S-2232-14
------------	--	----------------

SØ- OG HANDELSRET TEN · SPECIALRET 5

25.11.2025	Prøvelse af Konkurrencerådets afgørelse om ulovlig priskoordinering på el-markedet (mFRR) og udmåling af civil bøde	BS-62314/2023-SHR
25.11.2025	Dom om priskoordinering på el-reservemarkedet (mFRR) og udmåling af civil bøde til Hvide Sande Fjernvarme	BS-62552/2023-SHR
04.09.2023	Sø- og Handelsrettens dom om rækkevidden af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens kontrolundersøgelser og out-of-scope bevisførelse	7237-8731
10.11.2021	Twisten om ulovlig priskoordinering mellem udbydere af outdoor-reklamer	BS-59196/2019-SHR og BS-59675/2019-SHR
20.11.2008	Afvisning af sag om prøvelse af præmisser i Konkurrenceankenævnets hjemvisningskendelse	U-5-07

KONKURRENCEANKENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS 8

19.04.2024	Konkurrenceankenævnet stadfæster afslag på partsaktindsigt i kildeidentitet bag kontrolundersøgelse i biogasbranchen	KL-4-2023
22.12.2022	Konkurrenceankenævnets kendelse i sag KL-3-2022: Afslag på aktindsigt i 14 brancheklager om bindende videresalgspriser stadfæstet (ØnskeBørn A/S)	KL-3-2022
27.10.2022	Konkurrenceankenævnet stadfæster afslag på partsaktindsigt – indledende undersøgelse af klage var endnu ikke en afgørelsessag (Danmarks Jægerforbund)	KL-2-2022
28.05.2020	Konkurrenceankenævnet stadfæster afslag på partsaktindsigt i fortrolige markedsoplysninger i misbrugssag mod FK Distribution (forvaltningslovens § 15 b, nr. 5)	KL-8-2019
04.04.2017	Konkurrenceankenævnets kendelse i Jorton-sagen: Snævert partsbegreb afskærer aktindsigt i andre virksomheders kontrolundersøgelser, men egenaces hjemvises	KL-3-2016

15.02.2011	Konkurrenceankenævnet stadfæster delvist afslag på aktindsigt til EDC-Gruppen i kartelsag – efterforskningshensyn og interne arbejdsdokumenter	j.nr. 2010-0023097
19.11.1999	LK a/s's ret til aktindsigt i Konkurrencestyrelsens kontrolundersøgelse – Konkurrenceankenævnet 1999	98-194.449
18.12.1998	Konkurrenceankenævnet afviser krav om generel partsstatus for FSR-medlemmer i kvalitetskontrolsag (1998)	98-75.834
KONKURRENCERÅDET · NÆVN / KLAGEINSTANS		2
25.06.2026	Jobteam A/S fandtes at have obstrueret en konkurrenceretlig kontrolundersøgelse ved massiv sletning af e-mails	KEP-25/01537-8
26.05.2025	REMA 1000 afgav ufuldstændige oplysninger i REMA/Aldi Danmark-fusion: KFST finder overtrædelse og indstiller bødesag til Sø- og Handelsretten	25/00464-10

FORARBEJDE Betænkninger 3 referencer

Betænkning om tvangsindgreb uden for strafferetsplejen

nr. 1039 · 1985 · Justitsministeriet

Fra monopollov til konkurrencelov - Betænkning nr. 1075/1986

nr. 1075 · 1986 · Industriministeriet

Konkurrencelovgivningen - Betænkning nr. 1297

nr. 1297 · 1995 · Erhvervsministeriet